

Protiústavnost nehumánní fialové důchodové novely je v retroaktivitě či legislativní nouzi, tvrdí poslanci ANO

- CZ24 News | 6. května 2023

ČESKO: Protiústavnost u vládní novely o zkrácení červnové valorizace penzí spatřuje opoziční hnutí ANO v retroaktivitě a ve způsobu projednávání návrhu ve stavu legislativní nouze ve Sněmovně. Na páteční tiskové konferenci to uvedla předsedkyně klubu ANO Alena Schillerová. Pod návrh na zrušení části novely, který v pátek do podatelny Ústavního soudu (ÚS) přinesl právní zástupce hnutí David Rašovský, se podle ní podepsalo všech 71 poslanců ANO.

Jedním z pilířů návrhu je také porušení procedurálních práv parlamentní menšiny, uvedl předseda sněmovního ústavně-právního výboru Radek Vondráček (ANO), podle kterého má podání 40 stran.

„Protiústavnost jasně spatřujeme v nepřipustné a zakázané retroaktivitě, v jednorázové úpravě valorizačního mechanismu, ke které došlo až poté, co vznikl na vyplacení zákonný nárok. Tudíž bylo jednoznačně narušeno i legitimní očekávání a ústavní princip právní jistoty,“ řekla Schillerová.

Nárok podle ní vznikl na konci ledna 2023. Sněmovna novelu schválila v březnu.

Tvrzení o retroaktivitě zcela odmítá Marian Jurečka (KDU-ČSL). „To já jednoznačně odmítám, protože znění zákona, které bylo platné, jasně říkalo, že vláda musí stanovit (zvýšení důchodů) v nařízení - v tomto případě nejpozději do 23. března. Logicky do té doby, dokud vláda nestanoví, nevzniká žádné legitimní očekávání, protože to bychom potom mohli na každou měsíční zprávu o nárůstu meziměsíční inflace, kterou zveřejní Český statistický úřad, pohlížet jako na zvýšení legitimního očekávání. Opravdu legitimní očekávání by bylo nabouráno tehdy, kdybychom po 23. březnu přišli s legislativní změnou, která by měla ambici upravit tu mimořádnou valorizaci,“ je přesvědčen Jurečka.

Pod vedením právníka Kudrny

Stav legislativní nouze byl podle Schillerové zneužit. Porušen byl jak jednací řád Sněmovny, tak ústavní pořádek, míní. Ústavní právník Jan Kudrna, který práci na podání k Ústavnímu soudu zastřešil, v pátek řekl, že lze ve vládních materiálech z loňského září vysledovat, že kabinet očekával nutnost mimořádné valorizace penzí v letošním roce s ohledem na inflaci. Nešlo tak o mimořádnou situaci, která by mohla být základem pro vyhlášení stavu legislativní nouze.

Podle Schillerové zastřešil práci na podání k soudu jako odborný konzultant ústavní právník Jan Kudrna, který na tiskové konferenci také vystoupil.

Vondráček doplnil, že z hlediska porušení procedurálních práv parlamentní menšiny bylo asi největším problémem omezení řečnické doby na dvakrát pět minut, a to už v diskusi o stavu legislativní nouze.

Více než čtyři desítky poslanců podle Vondráčka tak nemohly vystoupit. Od roku 1989 se pak podle něj nestalo, že by byl omezen poslanec s přednostním právem.

Předseda ANO Andrej Babiš na jednání dvakrát odmítl respektovat rozhodnutí koaliční většiny ve Sněmovně o omezení řečnické doby pro všechny a opustit řečniště.

Sněmovna předtím po 83 hodinách od začátku schůze omezila vystoupení poslanců na nejvýše dvakrát pět minut, a to včetně řečníků s přednostním právem. Předseda lidoveckého klubu Marek Výborný to zdůvodnil tím, že opoziční obstrukce dosáhly míry destrukce.

Stížnost senátorů

Mluvčí Ústavního soudu Kamila Abbasi v pátek řekla, že novelu napadla už ve čtvrtek skupina senátorů, za něž jednal Michael Canov (SLK) z klubu Starostů a nezávislých. Další postup soudu nechtěla mluvčí nijak předjímat. Podle Abbasi navrhli senátoři zrušit celou novelu. Poslanci navrhují zrušit buď její části, případně pak celý předpis.

ANO podle Schillerové o dřívějším podání skupiny senátorů nemá informace. „Kdyby to tak bylo a Senát byl rychlejší než my, tak se mírně mění procesní postavení, protože Ústavní soud je v tom poměrně rigidní, konzervativní a jakékoli další podání pak označuje jako vedlejšího účastníka,“ řekl Vondráček. „Ale obsah se projedná naprosto stejně,“ dodal.

Situace, kdy více aktérů zpochybnilo u soudu jeden právní předpis, v minulosti nastaly opakovaně, týkalo se to například církevních restitucí. Soud zpravidla jako základ vzal první doručený návrh, ostatní odmítl, avšak z pisatelů udělal účastníky řízení a naslouchal jejich argumentům.

Průměrná měsíční penze podle novely vzroste od června o 760 korun místo o předpokládaných 1770 korun, jak by tomu bylo podle běžných zákonných pravidel. Snížení valorizace je podle vlády nutné pro stabilizaci veřejných financí, stát jen za letošek ušetří 19,4 miliardy korun. Opozice naopak mluví o ožebračování nebo okrádání důchodců, kteří jen letos přijdou v průměru zhruba o 7000 korun.

[ZDROJ](#)